

VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA

VŠĮ „ATNAUJINKIME MIESTĄ“ VEIKLOS VERTINIMAS

2024-12-03 Nr. R-05-8
Vilnius

Vilniaus miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos pagrindinė funkcija – prižiūrėti, ar teisėtai ir efektyviai valdomi ir naudojami savivaldybės finansai ir kitas turtas bei kaip vykdomas savivaldybės biudžetas. Kontrolės ir audito tarnyba, teikdama audito pastebėjimus ir rekomendacijas, skatina teigiamą ir veiksmingą auditų poveikį savivaldybės finansų valdymo ir kontrolės sistemai, siekia didinti kuriamą naudą visuomenei, padedant Vilniaus miesto savivaldybei išmintingai valdyti finansus ir turtą. Daugiau apie Vilniaus miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos veiklą ir auditų rezultatus – interneto svetainėje www.vilniuskontrolė.lt

Auditą atliko: vyriausioji patarėja Birutė Žilėnienė (audito grupės vadovė), teisininkas Marius Gumbrevičius.

Audito ataskaita pateikta: Vilniaus miesto savivaldybės merui, Vilniaus miesto savivaldybės tarybos kontrolės komitetui.

TURINYS

SANTRAUKA	3
ĮŽANGA	9
AUDITO REZULTATAI	15
1. Tobulintinas strateginių veiklos planų sudarymas ir atsiskaitymas už pasiektus rezultatus	15
1.1 Ne visi suplanuoti rodikliai tinkami tikslų pasiekimui vertinti	15
1.2 Veiklos rezultatų duomenys nėra pakankami	16
2. Ne visais atvejais užtikrinamas efektyvus energetinio efektyvumo didinimo programų administravimas	17
2.1 Naudojamos komunikavimo priemonės nepadidina butų ir kitų patalpų savininkų įsitraukimo siekiant modernizuoti daugiabučius gyvenamuosius namus	17
2.2 Ne visi daugiabučių gyvenamųjų namų modernizavimo investicijų planai parengti kokybiškai	19
3. Priimant sprendimus ne visada siekiama ekonomiškai naudoti lėšas	20
3.1 Ne visais atvejais transporto priemonės galėjo būti naudojamos Įstaigos reikmėms	20
3.2 Abejotinas įsigytų paslaugų poreikis vykdant darbuotojams priskirtas funkcijas	23
4. Trūksta pagrindimo papildomam pareigybių skaičiui nustatyti	24
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	25
PRIEDAI	27
1 priedas. Santrumpos ir sąvokos	27
2 priedas. Audito apimtis ir metodai	29

SANTRAUKA

Audito svarba

Lietuvoje, įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos Energijos vartojimo efektyvumo direktyvą¹, patvirtintas Ilgalaikis pastatų nacionalinio fondo atnaujinimo planas², kuriame numatyta atnaujinti energetiškai neefektyvius gyvenamuosius ir negyvenamuosius pastatus, didinti jų energijos vartojimo efektyvumą. Renovuojant daugiabučių namų ir kitų viešosios paskirties pastatų grupes bei sutvarkant gyvenamąją aplinką, privažiavimo kelius, gatvių apšvietimą ir kitą infrastruktūrą, pasiekiamas didesnis energinis efektyvumas.

Siekdama paskatinti daugiabučių namų butų ir kitų patalpų savininkus modernizuoti daugiabučius namus, Lietuvos Respublikos Vyriausybė patvirtino Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą³ (toliau – Programa). Savivaldybėms rekomenduota atsižvelgiant į Programos tikslus ir uždavinius rengti savivaldybių programas, jas tvirtinti, skirti programų įgyvendinimo administratorius ir kontroliuoti jų įgyvendinimą, koordinuoti daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) procesą savivaldybės teritorijoje, siejant jį su savivaldybės teritorijų planavimo, atnaujinimo ir tvarkymo programomis ir projektais, taip pat plėtoti visuomenės informavimą ir švietimą⁴.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė patvirtino Kvartalų energinio efektyvumo didinimo programų rengimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašą⁵, kuriame nurodyta, kad savivaldybės rengia Kvartalų energinio efektyvumo didinimo programas⁶.

Vilniaus miesto savivaldybėje patvirtintos programos: Vilniaus miesto savivaldybės energinio efektyvumo didinimo daugiabučiuose namuose programa⁷, Vilniaus miesto atrinktų kvartalų energinio efektyvumo didinimo iki 2025 metų programa⁸, Vilniaus miesto kaimynijų

¹ Europos Parlamento ir Tarybos 2012-10-25 direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES ir panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB, 4 str.

² Energetikos ministro 2014-05-30 įsakymas Nr. 1-149 (su vėlesniais pakeitimais), 4 priedas.

³ Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-09-23 nutarimu Nr. 1213 (su vėlesniais pakeitimais).

⁴ Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-09-23 nutarimu Nr. 1213 (su vėlesniais pakeitimais), 24 p.

⁵ Kvartalų energinio efektyvumo didinimo programų rengimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016-06-01 nutarimu Nr. 547 (su vėlesniais pakeitimais),

⁶ Ten pat, 8 p., 9 p. ir 10 p.

⁷ Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2013-05-15 sprendimas Nr. 1-1242 (2015-03-04 sprendimo Nr. 1-2243 redakcija).

⁸ Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2019-02-06 sprendimas Nr. 1-1949 (2023-03-29 sprendimo Nr. 1-1835 redakcija).

teritorijų atnaujinimo programa⁹. Šių programų administratoriumi paskirta VšĮ „Atnaujinkime miestą“.

VšĮ „Atnaujinkime miestą“ yra Vilniaus miesto savivaldybės įsteigta įstaiga¹⁰, kurios paskirtis yra tenkinti viešuosius interesus vykdant visuomenei naudingą veiklą, susijusią su gyvenamosios aplinkos gerinimu: daugiabučių namų ir kaimynijų teritorijų atnaujinimu.

Vilniaus miesto savivaldybės lūkesčių rašte¹¹ VšĮ „Atnaujinkime miestą“ keliami tikslai dėl naujų nuostatų formavimo gyventojams, dėl gyventojams teikiamų paslaugų kokybės, dėl Įstaigos veiklos efektyvinimo, gerinimo ir kt.

Siekdama užtikrinti priskirtų funkcijų kokybišką atlikimą, veiklos efektyvumą VšĮ „Atnaujinkime miestą“ turi įgyvendinti keliamus tikslus, todėl Vilniaus miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, vykdydama 2024 m. veiklos planą, atliko Įstaigos veiklos vertinimą (veiklos auditą)¹².

Audito tikslas ir apimtis

Audito tikslas – atlikti VšĮ „Atnaujinkime miestą“ veiklos vertinimą.

Pagrindiniai audito klausimai:

- ar sudarytos sąlygos organizuoti į rezultatus nukreiptas veiklas;
- ar užtikrinamas efektyvus energinio efektyvumo didinimo daugiabučiuose namuose programų įgyvendinimo administravimas;
- ar veikla organizuojama ekonomiškai naudojant išteklius.

Audito subjektas – VšĮ „Atnaujinkime miestą“.

Vertintas laikotarpis – 2023 metai. Siekiant įvertinti tendencijas, pokyčius naudojome ankstesnių metų duomenis.

Vilniaus miesto kaimynijų teritorijų atnaujinimo programos įgyvendinimo nevertinome, nes 2023 m. gegužės 25 d. buvo atliktas auditas „Programos „Kaimynijų atnaujinimas“ įgyvendinimas“ (audito ataskaita Nr.R-05-3).

Auditas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 2 priede „Audito apimtis ir metodai“ (29 psl.).

⁹ Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2017-07-26 sprendimas Nr.1-1058 (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁰ Juridinių asmenų registre įregistruota 2007-03-21.

¹¹ Vilniaus miesto savivaldybės administracijos 2022-03-23 raštas Nr. 01-22-631.

¹² Vilniaus miesto savivaldybės kontrolieriaus 2024-06-19 pavedimas Nr. B-02-9 „Dėl VšĮ „Atnaujinkime miestą“ veiklos audito atlikimo.

Pagrindiniai audito rezultatai

1. Tobulintinas strateginių veiklos planų sudarymas ir atsiskaitymas už pasiektus rezultatus

Strateginio veiklos plano vertinimo kriterijai turi sudaryti galimybę visapusiškai įvertinti pokytį svarbiausiose veiklos srityse per nustatytą laikotarpį. VŠĮ „Atnaujinkime miestą“ 2022-2024 metų ir 2023-2025 metų strateginiuose veiklos planuose 30 proc. nustatytų kriterijų nesusieti su tikslų pasiekimu. Dėl suplanuotų netinkamų tikslų pasiekimo rodiklių nėra galimybės įvertinti tikslų pasiekimo lygio (1.1 poskyris, 15 psl.).

VŠĮ „Atnaujinkime miestą“ 2023-2025 metų strateginiame veiklos plane 2023 metams suplanuoti mažesni 5 iš 10 tikslų rodikliai, negu buvo suplanuoti 2022-2024 metų strateginiame veiklos plane 2023 metams. Planuojant mažiau ambicingus tikslų rodiklius VŠĮ „Atnaujinkime miestą“ gali nepasiekti pažangos įgyvendinant jai keliamus tikslus (1.1 poskyris, 16 psl.).

VŠĮ „Atnaujinkime miestą“ 2023 metų veiklos ataskaitos duomenys nėra pakankami, nes ataskaitoje pateikti ne visų 2023-2025 metų strateginiame veiklos plane 2023 metams suplanuotų rodiklių įgyvendinimo rezultatai, todėl neaišku, ar pasiekti visi VŠĮ „Atnaujinkime miestą“ tikslai. Nesant duomenų apie visų 2023-2025 metų strateginiame veiklos plane 2023 metams suplanuotų rodiklių įgyvendinimą, dalininkas (Vilniaus miesto savivaldybė) negauna išsamios informacijos apie pasiektus užsibrėžtus tikslus, todėl gali būti nepriimti reikalingi sprendimai dėl veiklos procesų tobulinimo (1.2 poskyris, 16-17 psl.).

2. Ne visais atvejais užtikrinamas efektyvus energetinio efektyvumo didinimo programų administravimas

Siekiant modernizuoti daugiabučius gyvenamuosius namus, reikalingas butų ir kitų patalpų savininkų įsitraukimas. VŠĮ „Atnaujinkime miestą“ supažindina daugiabučių namų gyventojus su modernizavimo nauda, dalyvaudama butų ir kitų patalpų savininkų susirinkimuose ir naudodama įvairias komunikavimo priemones, tačiau 2023 metais tik 29 gyvenamųjų namų (24 proc.), kurių susirinkimuose dalyvavo VŠĮ „Atnaujinkime miestą“ darbuotojai, butų ir kitų patalpų savininkai pritarė daugiabučių namų modernizavimui. Butų ir kitų patalpų savininkams nepritarus renovuoti daugiabučius gyvenamuosius namus, renovacijos procesai Vilniaus mieste vyksta lėtai – iki 2024 m. rugsėjo 1 d. renovuoti 305 daugiabučiai gyvenamieji namai arba 5,9 proc. renovotinų daugiabučių gyvenamųjų namų (5199 vnt.) (2.1 poskyris, 18 psl.).

Įgyvendinant Vilniaus miesto atrinktų kvartalų energinio efektyvumo didinimo iki 2025 metų programą, Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje atrinkti 29 kvartalai su 755 daugiabučiais

gyvenamaisiais namais, kuriuos būtina atnaujinti, tačiau nebaigtas renovuoti nei vienas iš 29 atrinktų kvartalų (2.1 poskyris, 18 psl.).

Nuo investicijų plano parengimo kokybės priklauso tolimesni daugiabučio namo modernizavimo etapai: techninio projekto rengimas ir statybos rangos darbų rezultatai. VšĮ „Atnaujinkime miestą“ paslaugų teikėjus investicijų planui parengti pasirenka viešojo konkurso būdu. Paslaugų teikėjai 2023 metais parengė 43 investicijų planus, 2024 m. sausio-liepos mėn. – 61 investicijų planą. Aplinkos projektų valdymo agentūra 2023 metais gražino tikslinti 21 investicijų planą arba 48,8 proc. 2023 metais parengtų investicijų planų. Pagal Įstaigos pateiktą informaciją, 2023 metais projektai gražinti tikslinti dėl Aplinkos projektų valdymo informacinės sistemos APVIS programinių klaidų. Gražintų tikslinti investicijų planų skaičius nemažėja ir 2024 metais. Agentūra iš 2024 m. sausio-liepos mėn. parengtų investicijų planų gražino tikslinti 24 investicijų planus arba 39 proc. parengtų investicijų planų. Paslaugų sutartyse nurodyta, kad VšĮ „Atnaujinkime miestą“ turi teisę nepriimti pirkimo sutarties reikalavimų neatitinkančių paslaugų, prižiūrėti ir kontroliuoti teikiamų paslaugų vykdymą, paskiriant atsakingą asmenį šiems veiksams atlikti. Nesant dokumentuotų kontrolės procedūrų negalėjome įsitikinti, ar VšĮ „Atnaujinkime miestą“ prieš pateikdama Aplinkos projektų valdymo agentūrai vertinti paraiškas ir investicijų planus, atliko kontrolės veiksmus. VšĮ „Atnaujinkime miestą“ priimant parengtą investicijų planą, neįvertinus jo kokybės, didėja klaidų rizika, todėl gali būti neužtikrintas sklandus tolimesnių modernizavimo etapų įgyvendinimas (2.2 poskyris, 19-20 psl.).

3. Priimant sprendimus ne visada siekiama ekonomiškai naudoti lėšas

VšĮ „Atnaujinkime miestą“ pagal patvirtintą Tarnybinių transporto priemonių naudojimo, netarnybinių transporto priemonių naudojimo įstaigos reikmėms ir naudojimosi taksi/pavėžėjimo paslaugomis aprašą 2023 metais buvo pildomi tik kuro nurašymo aktai, nenurodant važiavimo maršrutų. Dėl šios priežasties negalėjome įsitikinti, ar išsinuomoti automobiliai 2023 metais buvo naudojami VšĮ „Atnaujinkime miestą“ priskirtoms funkcijoms atlikti (3.1 poskyris, 21-22 psl.).

VšĮ „Atnaujinkime miestą“ nuo 2024 metų balandžio mėnesio tarnybinių transporto priemonių, o nuo 2024 metų liepos 1 d. netarnybinių transporto priemonių kelionės lapuose turi būti nurodytas piltas ir sunaudotas kuro kiekis, darbo tikslais nuvažiuotas atstumas ir maršrutas. Nustatėme 8 atvejus, kad 2024 metais kelionės lapuose nurodytas nekonkretus važiavimo tikslas, todėl negalėjome įsitikinti, kad transportas buvo naudojamas VšĮ „Atnaujinkime miestą“ priskirtoms funkcijoms atlikti (3.1 poskyris, 22 psl.).

VšĮ „Atnaujinkime miestą“ su darbuotojais, norinčiais naudoti asmeninę transporto priemonę Įstaigos reikmėms, 2023 metais sudarė 11 panaudos sutarčių. VšĮ „Atnaujinkime miestą“ 2023 metais nebuvo nustatyta šio transporto naudojimo tvarka, nustatytos tik netarybinių transporto priemonių degalų sunaudojimo normos, maksimalus degalų sunaudojimo limitas per mėnesį žiemos ir vasaros metu. Nenustačius netarybinių transporto priemonių naudojimo tvarkos, negalėjome įvertinti, koku intensyvumu 2023 metais buvo naudojamos darbuotojų asmeninės transporto priemonės VšĮ „Atnaujinkime miestą“ reikmėms. Pažymėtina, kad nuo 2024 m. liepos 1 d. su darbuotojas, norinčiais naudoti asmeninę transporto priemonę VšĮ „Atnaujinkime miestą“ reikmėms, sudaromos transporto priemonės panaudos ar nuomos sutartys. Naudojant netarybines transporto priemones Įstaigos reikmėms pildomi Automobilių kelionės lapai (3.1 poskyris, 22 psl.).

Nustatėme atvejus, kai darbuotojai, sudarę panaudos sutartis dėl asmeninio transporto naudojimo darbo funkcijoms atlikti, 2023 metais naudojosi ir pavėžėjimo paslaugomis (46 kartus). Įstaigos vadovas buvo sudaręs susitarimą dėl tarnybinės transporto priemonės naudojimo asmeniniais tikslais, tačiau 2023 metais Vilniaus mieste 18 kartų naudojosi ir pavėžėjimo paslaugomis. Darbuotojai naudojantys tarnybines ar netarybines transporto priemones darbo reikalams, įsigijo ir BOLT paslaugų už 646,49 Eur. Be to, nustatėme atvejų, kad pavėžėjimo paslaugomis buvo naudojamosi VšĮ „Atnaujinkime miestą“ nedarbo metu (22 val. 32 min. – 5 val. 11 min.), už kurias Įstaiga 2023 metais paslaugos teikėjui sumokėjo 118,59 Eur. VšĮ „Atnaujinkime miestą“ neužtikrino, kad pavėžėjimo paslaugomis būtų naudojamas tik tarnybinėms funkcijoms atlikti (3.1 poskyris, 23 psl.).

VšĮ „Atnaujinkime miestą“ 2023 metais įsigijo mokymų paslaugų, tiesiogiai nesusijusių su nustatytų funkcijų atlikimu už 14 264,26 Eur. Tokie mokymai gali būti priskirti prie papildomų naudų, kaip skatinimo priemonė darbuotojams, tačiau VšĮ „Atnaujinkime miestą“ neparengta ir nepatvirtinta motyvacinė veiklos vertinimo sistema, darbuotojų skatinimo tvarka. Įsigijus paslaugas, kurios nėra būtinos veiklos procesams užtikrinti, nesiekiami ekonomiškiau naudoti finansinius išteklius (3.2 poskyris, 23-24 psl.).

4. Trūksta pagrindimo papildomam pareigybių skaičiui nustatyti

VšĮ „Atnaujinkime miestą“ 2023 metais 54 proc. padidintas pareigybių skaičius (nuo 33 pareigybių iki 51 pareigybės). VšĮ „Atnaujinkime miestą“ neatliekami skaičiavimai, kiek konkrečiai funkcijai atlikti reikia žmogiškųjų išteklių, nėra nustatytų vertinimo kriterijų, pareigybių reikalingumui pagrįsti. VšĮ „Atnaujinkime miestą“ 2023 metais buvo neužimtos 6 pareigybės (11,8 proc. patvirtintų pareigybių), nes dalį paslaugų (duomenų apsaugos pareigūno ir informacinių

sistemų priežiūros paslaugas) VšĮ „Atnaujinkime miestą“ įsigijo iš išorės tiekėjų, o nesant pilno užimtumo, kai kurias funkcijas atliko kiti darbuotojai. VšĮ „Atnaujinkime miestą“ veiklai finansuoti savivaldybės biudžeto lėšos 2023 metais padidėjo 577,7 tūkst. Eur arba 74 proc. Didžiausią išlaidų dalį 2023 metais sudarė išlaidos darbo užmokesčiui – 79 proc. visų išlaidų (2023 metais darbo užmokesčiui skirta 1 006,5 tūkst. Eur, panaudota 1 038,6 tūkst. Eur savivaldybės biudžeto lėšų). Nesant pagrįstų skaičiavimų dėl papildomų pareigybių poreikio, nėra galimybės nustatyti, ar VšĮ „Atnaujinkime miestą“ 2023 metais funkcijoms atlikti buvo reikalinga 54 proc. padidinti pareigybių skaičių, o darbo užmokesčio išlaidoms 2023 metams skirti 1 006,5 Eur savivaldybės biudžeto lėšų (24-25 psl.).

VšĮ „Atnaujinkime miestą“ rekomenduojame:

1. 2025-2027 metų strateginiame veiklos plane patikslinti kriterijus, susiejant juos su tikslų pasiekimu (1-asis pagrindinis audito rezultatas).
2. Rengiant 2024 metų veiklos ataskaitą pateikti visų 2024-2026 metų strateginiame veiklos plane 2024 metams suplanuotų rodiklių įgyvendinimo rezultatus (1-asis pagrindinis audito rezultatas).
3. Investicijų planų kokybei užtikrinti parengti ir patvirtinti kontrolės priemonės (2-asis pagrindinis audito rezultatas).

Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“ (25 psl.).

IŽANGA

Daugiabučių namų modernizavimas – viena iš energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių, kuria numatoma pasiekti reikšmingų šiluminės energijos sutaupymų ir gerinti gyvenamąją aplinką. Kvartalinė renovacija, Vilniaus miesto bendrųjų erdvių atnaujinimas, užtikrintų žmonių gyvenimo kokybę bei prisidėtų prie mažesnės aplinkos taršos.

Siekiant paskatinti daugiabučių namų butų ir kitų patalpų savininkus modernizuoti namus ir sudaryti sąlygas tai atlikti, Savivaldybėje patvirtinta Vilniaus miesto savivaldybės energinio efektyvumo didinimo daugiabučiuose namuose programa¹³. Programos paskirtis – atkurti ar pagerinti Vilniaus miesto daugiabučių namų technines ir energines normatyvines savybes, siekiant išlaikyti esminių statinio reikalavimų visumą, sumažinti šiluminės energijos sąnaudas ir racionaliai naudoti energijos išteklius, sumažinti gyventojų šildymo išlaidas bei pagerinti aplinkos ir gyvenimo kokybę. Programos administratoriumi paskirta VšĮ „Atnaujinkime miestą“¹⁴, kuri atsakinga už partnerystės sutartimis patvirtintų daugiabučių namų rangos darbų, techninio projekto, energinio naudingumo sertifikato po modernizavimo, sutarčių su paslaugų tiekėjais sudarymą, tinkamą atnaujinimo (modernizavimo) projekto administravimą¹⁵. Butų ir kitų patalpų savininkai, davę sutikimą vykdyti daugiabučio namo atnaujinimą (modernizavimą), suteikia Administratoriui įgaliojimus parengti ir administruoti atnaujinimo (modernizavimo) projektą, organizuoti finansavimą, rangos darbų ir techninės priežiūros paslaugų pirkimą, administruoti kredito grąžinimą¹⁶. Administratoriaus vykdomos funkcijos nustatytos Vilniaus miesto savivaldybės energetinio efektyvumo didinimo daugiabučiuose namuose programos įgyvendinimo tvarkos apraše¹⁷.

Aplinkos projektų valdymo agentūros 2024 m. rugsėjo 1 d. duomenimis Vilniaus mieste renovuoti 305 daugiabučiai gyvenamieji namai arba 5,9 proc. renovuotinų daugiabučių gyvenamųjų namų (5199 vnt.).

¹³ Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2013-05-15 sprendimas Nr. 1-1242 (2015-03-04 sprendimo Nr. 1-2243 redakcija).

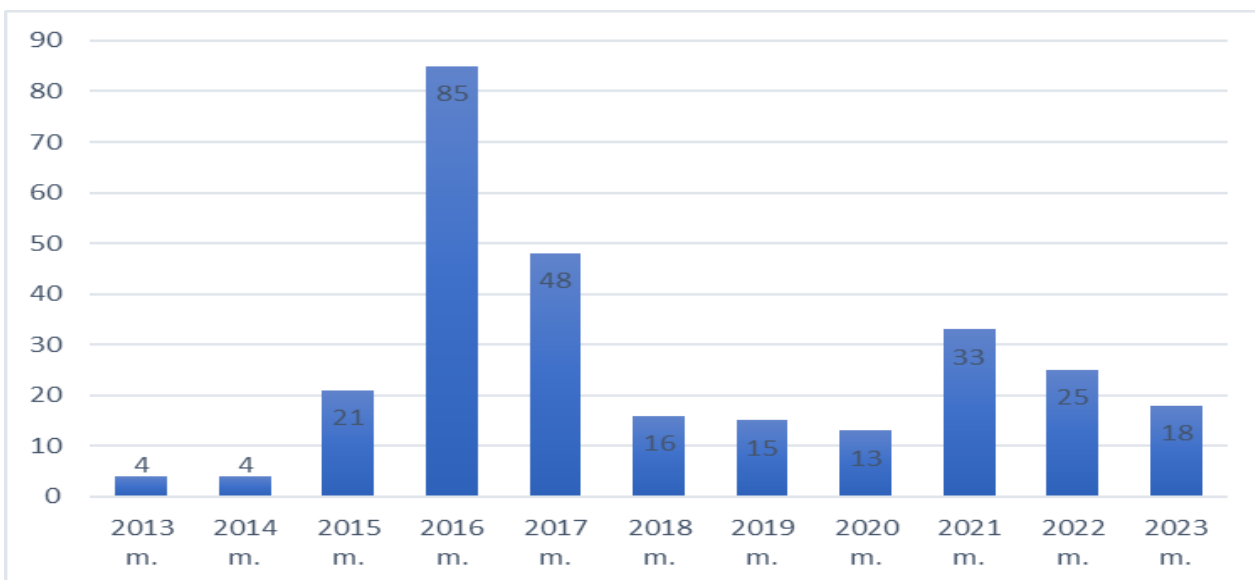
¹⁴ Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2013-05-15 sprendimas Nr. 1-1242 (su vėlesniais pakeitimais) „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės energetinio efektyvumo didinimo daugiabučiuose namuose programos patvirtinimo ir administratoriaus skyrimo“ 2 p.

¹⁵ Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2013-05-15 sprendimas Nr. 1-1242 (su vėlesniais pakeitimais), 14 p.

¹⁶ Ten pat, 15 p.

¹⁷ Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2013-07-10 įsakymas Nr. 30-1636 (su vėlesniais pakeitimais), 4-18 p.

1 pav. Renovuoti daugiabučiai pagal metus

Šaltinis. APVA renovacijos žemėlapis.

VšĮ „Atnaujinkime miestą“ pagal partnerystės sutartis iki 2024 m. rugsėji 1 d. atnaujino (modernizavo) 188 daugiabučius gyvenamuosius namus.

Siekiant apibrėžti kvartalų techninį bei ekonominį energijos sutaupymo potencialą, įgyvendinti konkrečias priemones, tam, kad būtų padidintas energijos efektyvumas bei sumažinta šiltnamių efektą sukeliančių dujų tarša ir pasiekti kiti kvartalų vystymo tikslai, Savivaldybėje patvirtinta Vilniaus miesto atrinktų kvartalų energinio efektyvumo didinimo iki 2025 metų programa¹⁸. Programos tikslas – padidinti Kvartalų energijos vartojimo efektyvumą ir sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimus miesto teritorijose, kartu siekiant gyvenamosios aplinkos kokybės ir miesto vizualinio vaizdo pagerinimo¹⁹. Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje atrinkti 29 kvartalai su 755 daugiabučiais gyvenamaisiais namais, kuriuos būtina atnaujinti. Programos administratoriumi paskirta VšĮ „Atnaujinkime miestą“²⁰, kuri turi inicijuoti reikiamų dokumentų, susijusių su programos įgyvendinimu rengimą, užtikrinti, kad visos

¹⁸ Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2019-02-06 sprendimas Nr. 1-1949 (2023-03-29 sprendimo Nr. 1-1835 redakcija).

¹⁹ Ten pat, 13 p.

²⁰ Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2019-02-11 sprendimas Nr. 1-1949 (su vėlesniais pakeitimais) „Dėl Vilniaus miesto atrinktų kvartalų energetinio efektyvumo didinimo iki 2023 metų programos patvirtinimo“, 2 p.

priemonės būtų tinkamai ir laiku įgyvendintos²¹. Pažymėtina, kad Vilniaus mieste nebaigtas atnaujinti nei vienas iš 29 atrinktų kvartalų.

Siekiant atnaujinti ar pagerinti Vilniaus miesto bendrąsias erdves prie daugiabučių namų, Savivaldybėje patvirtinta Vilniaus miesto kaimynijų teritorijų atnaujinimo programa²². Programos paskirtis – atnaujinti ar pagerinti Vilniaus miesto bendrąsias erdves prie iki 2002 m. pastatytų daugiabučių namų, užtikrinant šių erdvių atitiktį Programos tikslams. VšĮ „Atnaujinkime miestą“ paskirta Vilniaus miesto kaimynijų teritorijų atnaujinimo programos administratoriumi²³. Administratorius, vadovaudamasis kaimynijos narių patvirtintu paprastojo remonto darbų aprašu ar parengtu statybos darbų projektu, organizuoja kaimynijos teritorijos atnaujinimo darbus, kaimynijos nariams teikia neatlygintinas konsultavimo paslaugas, atlieka kitas nustatytas funkcijas²⁴.

Vilniaus mieste 2021 m. atnaujinta 5 vnt., 2022 m. – 1 vnt. ir 2023 m. – 6 vnt. kaimynijų teritorijų. Kaimynijų teritorijų atnaujinimui 2021 metais skirta 253,3 tūkst. Eur, 2022 m. – 23,4 tūkst. Eur, 2023 m. – 165,7 tūkst. Eur savivaldybės biudžeto lėšų.

VšĮ „Atnaujinkime miestą“ 2023 m. pateikė 72 paraiškas atnaujinti senos statybos daugiabučius namus Vilniaus mieste. 2023 metais pradėti vykdyti trys pilotiniai modulinės (skydinės) renovacijos projektai: Aplinkos projektų valdymo agentūra patvirtino paraiškas modernizuoti Taikos g. 99 esantį lopšelių-darželių „Justinukas“ ir du daugiabučius namus – Tuskulėnų g. 6 ir Antakalnio g. 91.

Programų administratoriumi paskirtos VšĮ „Atnaujinkime miestą“ pagrindiniai tikslai – skatinti efektyvų energijos vartojimą daugiabučiuose namuose ir prisidėti prie aplinkos taršos mažinimo, prisidėti prie pastatų atnaujinimo (modernizavimo) rinkos plėtros, skatinti gyventojus tinkamai prižiūrėti savo būstą bei bendrąją viešąją erdvę ir ugdyti gyventojų bendruomeniškumą²⁵. Įgyvendindama šiuos tikslus, Įstaiga vykdo pagrindines veiklas²⁶:

²¹ Vilniaus miesto atrinktų kvartalų energetinio efektyvumo didinimo iki 2025 metų programa, patvirtinta Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2019-02-06 sprendimu Nr. 1-1949 (su vėlesniais pakeitimais), 17 p.

²² Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2017-07-26 sprendimas Nr. 1-1058 (su vėlesniais pakeitimais).

²³ Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2017-07-26 sprendimas Nr. 1-1058 (su vėlesniais pakeitimais) „Dėl Vilniaus miesto kaimynijų teritorijų atnaujinimo programos ir šios programos įgyvendinimo aprašo tvirtinimo“, 3 p.

²⁴ Vilniaus miesto kaimynijų teritorijų atnaujinimo programos įgyvendinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2021-03-18 sprendimu Nr. 1-893, 33-36 p.

²⁵ VšĮ „Atnaujinkime miestą“ įstatai, patvirtinti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2023-02-20 įsakymu Nr. 30-428/23 (su vėlesniais pakeitimais).

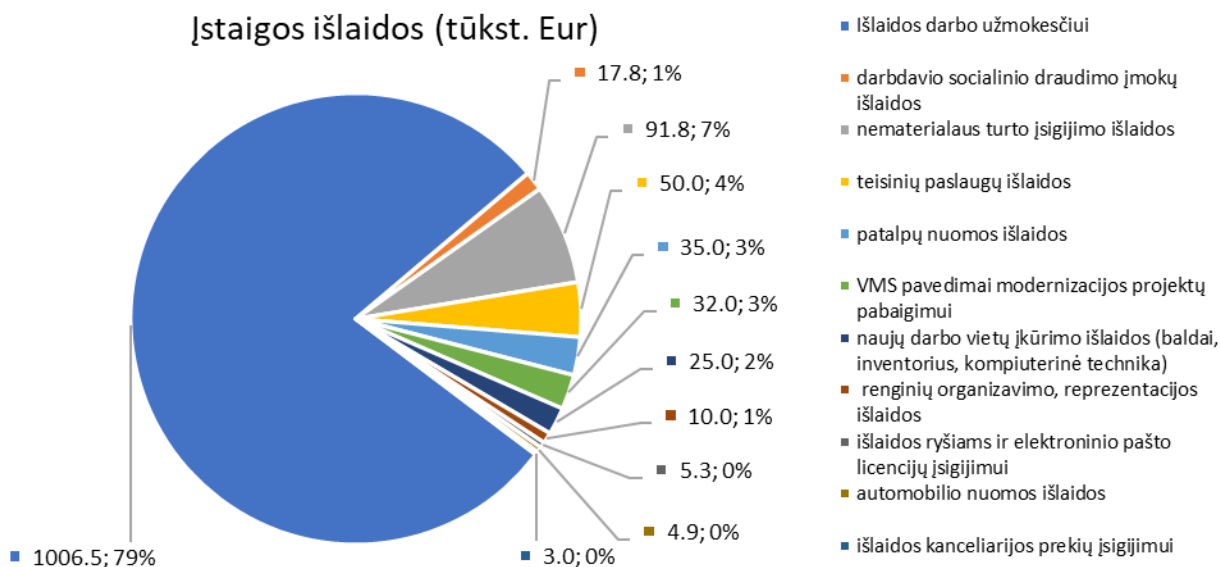
²⁶ Ten pat, 7 p.

- teikia daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektų įgyvendinimo administravimo paslaugas;
- teikia kredito, paimto atnaujinimo (modernizavimo) projektui (ar jo daliai) parengti ir (ar) įgyvendinti, gražinimo administravimo paslaugas;
- teikia Vilniaus miesto kaimynių teritorijų atnaujinimo projektų administravimo paslaugas;
- vykdo šviečiamąją veiklą daugiabučių namų atnaujinimo tema.

Įstaigai finansuoti Vilniaus miesto savivaldybė 2023 metais skyrė 1 310,0 tūkst. Eur, daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) investicinių planų koregavimo išlaidoms kompensuoti – 13,2 tūkst. Eur savivaldybės biudžeto lėšų²⁷.

Vilniaus miesto savivaldybės biudžeto lėšos įstaigai finansuoti kasmet didėja – 2022 metais buvo skirta 752,3 tūkst. Eur, o 2023 metais – 1 310,0 tūkst. Eur. Įstaigos finansavimas 2023 metais padidėjo 577,7 tūkst. Eur. Didžiausią išlaidų dalį 2023 metais sudarė išlaidos darbo užmokesčiui (76,8 proc.), nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos (7 proc.), išlaidos teisinėms paslaugoms (3,8 proc.), patalpų nuomos išlaidos (2,7 proc.).

2 pav. Išlaidų struktūra 2023 m.

Šaltinis. 2023 m. Biudžeto lėšų naudojimo sutarties detali išlaidų sąmata.

²⁷ VšĮ „Atnaujinkime miestą“ finansinių ataskaitų pagal 2023 metų gruodžio 31 d. duomenis aiškinamasis raštas.

Igyvendinat daugiabučių gyvenamųjų namų atnaujinimo (renovavimo) projektus, Įstaigai administravimo išlaidoms kompensuoti 2023 metais skirta 19,8 tūkst. Eur valstybės biudžeto lėšų ir 401,0 tūkst. Eur ES lėšų²⁸.

Įstaiga, kaip vienas iš partnerių vykdo ES lėšomis finansuojamus projektus: INTEREG RenoWave projektą ir SHARED GREEN DEAL projektą.

Pagrindinis Įstaigos tikslas vykdant INTEREG RenoWave projektą – skaitmeninio įrankio, skirto daugiabučių pastatų techninei būklei įvertinti, kūrimas. Šiuo įrankiu siekiama suskaitmeninti informaciją apie renovuotinių daugiabučių techninę būklę ir priskirti šiuos pastatus tam tikrai kategorijai (šviesoforo sistemos principu) pagal renovacijos darbų būtinumą ir svarbą²⁹. Projektas vykdomas 2023-2025 metais. Įstaigai projektui įgyvendinti 2023 metais skirta 20,5 tūkst. Eur ES lėšų³⁰.

Projekto SHARED GREEN DEAL tikslas – didinti bendruomenių įsitraukimą įgyvendinant ir apsisprendžiant įgyvendinti renovacijos projektus, bendruomenių lyderių žinių ir kompetencijų didinimas³¹. Projektas vykdomas 2023 metais (trukmė – 12 mėnesių). Įstaigai 2023 metais projektui įgyvendinti skirta 13,2 tūkst. Eur ES lėšų³². Finansavimas skirtas organizuoti renginiams apie daugiabučių namų renovacijos galimybes bei įgyvendinamus atnaujinimo projektus sostinėje.

Įstaigos 2023 metų pagrindinės veiklos sąnaudos – 1 839,1 tūkst. Eur.

²⁸ VŠĮ „Atnaujinkime miestą“ finansinių ataskaitų pagal 2023 metų gruodžio 31 d. duomenis aiškinamasis raštas.

²⁹ VŠĮ „Atnaujinkime miestą“ 2023 metų veiklos ataskaita, patvirtinta Vilniaus miesto savivaldybės mero 2024-04-04 potvarkiu Nr. 955-497/24.

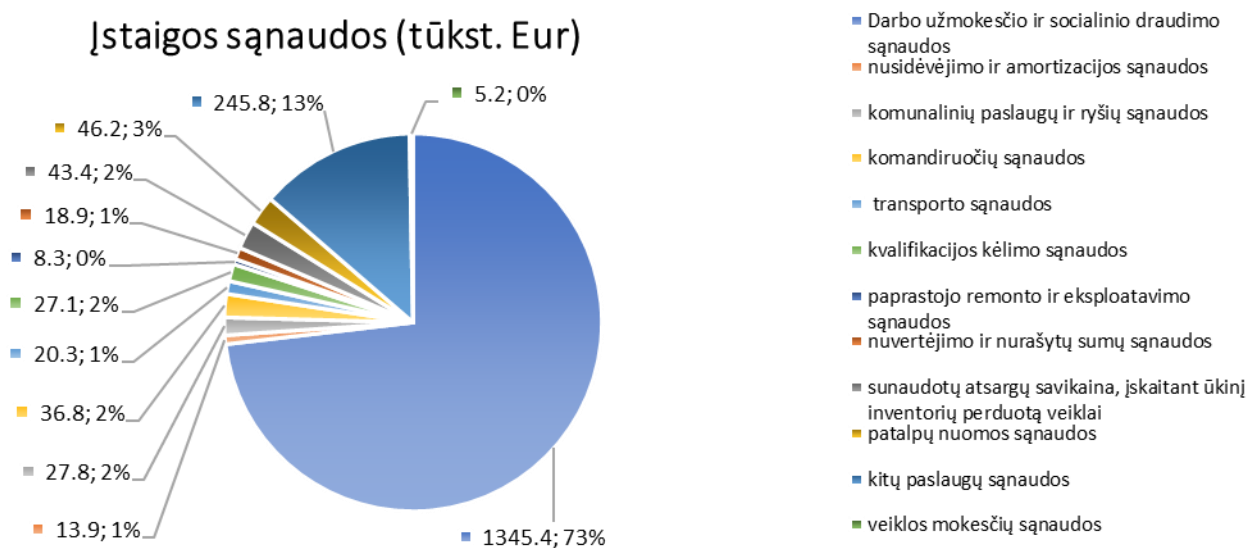
³⁰ VŠĮ „Atnaujinkime miestą“ finansinių ataskaitų pagal 2023 metų gruodžio 31 d. duomenis aiškinamasis raštas.

³¹ VŠĮ „Atnaujinkime miestą“ 2023 metų veiklos ataskaita, patvirtinta Vilniaus miesto savivaldybės mero 2024-04-04 potvarkiu Nr. 955-497/24.

³² VŠĮ „Atnaujinkime miestą“ finansinių ataskaitų pagal 2023 metų gruodžio 31 d. duomenis aiškinamasis raštas.

3 pav. Sąnaudų struktūra 2023 m.

Įstaigos sąnaudos (tūkst. Eur)

Šaltinis. VšĮ „Atnaujinkime miestą“ 2023 m. veiklos rezultatų ataskaita

Įstaigos veiklos sąnaudos kasmet didėja: 2021 metais veiklos sąnaudos buvo 660,1 tūkst. Eur, 2022 metais – 1 013,6 tūkst. Eur, o 2023 metais – 1 839,1 tūkst. Eur. Įstaigos veiklos sąnaudos 2022 metais padidėjo 353,5 tūkst. Eur, o 2023 metais – 825,6 tūkst. Eur. Didžiausia dalimi 2023 metais padidėjo komandiruočių sąnaudos – 87,7 proc., kitų paslaugų sąnaudos – 85,1 proc., darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos – 82,2 proc.

AUDITO REZULTATAI

1. Tobulintinas strateginių veiklos planų sudarymas ir atsiskaitymas už pasiektus rezultatus

1.1 Ne visi suplanuoti rodikliai tinkami tikslų pasiekimui vertinti

Įstaigos veiklos kryptys ir būdai pasiekti numatytus tikslus ir rezultatus, veiksmingai panaudojant finansinius, materialinius ir žmogiškuosius išteklius nurodyti 2022-2024 metų ir 2023-2025 metų strateginiuose veiklos planuose. Įstaigos tikslams pasiekti, numatytos veiklos turi būti orientuotos į tai, kaip padidinti renovuotų daugiabučių namų skaičių ir kaip efektyviau valdyti renovacijos projektus bei Įstaigoje vykstančius procesus. Strateginio veiklos plano vertinimo kriterijai turi sudaryti galimybę visapusiškai įvertinti pokytį svarbiausiose veiklos srityse per nustatytą laikotarpį.

Laikėmės nuostatos, kad tikslų pasiekimo lygį galima įvertinti, jei nustatytos pamatuojamos tikslų rodiklių reikšmės.

Įstaigos 2022-2024 metų ir 2023-2025 metų strateginiuose veiklos planuose nustatytos tikslų rodiklių reikšmės, tačiau ne visi kriterijai susieti su tikslų pasiekimu.

Pavyzdys

– Tikslui „Didinti bendruomenių aktyvumą dėl sprendimo dalyvauti renovacijos programoje“ suplanuotas rodiklis „Patvirtinta Investicijų planų, vnt.“ Suplanuotas rodiklis nėra tinkamas, nes sprendimą dėl atnaujinimo projekto įgyvendinimo butų ir kitų patalpų savininkai priima balsų dauguma. Butų ir kitų patalpų savininkams pritarus daugiabučio namo atnaujinimui (modernizavimui) ruošiamas daugiabučio namo Energetinio naudingumo sertifikatas ir Investicijų planas. Butų ir kitų patalpų savininkams nepritarus dalyvauti renovacijos programoje investicijų planai nerengiami;

– Tikslui „Pagerinti projektų valdymo kokybę iki paraiškų valstybės paramai gauti pateikimo etapo“ suplanuotas rodiklis „Investicijų plano parengimas ir paraiškos valstybės paramai gauti pateikimas per 8 mėn.“. Suplanuotas rodiklis nėra tinkamas, nes nurodytas laikotarpis per kurį planuojama parengti Investicijų planą ir pateikti paraišką valstybės paramai gauti, nepagerins projektų valdymo kokybės.

– Tikslui „Pagerinti projektų valdymo kokybę projektų įgyvendinimo etape“ suplanuotas rodiklis „Projektų įgyvendinimas valstybės paramos sutartyse numatytais terminais, proc.“. Suplanuotas rodiklis nėra tinkamas, nes projektų įgyvendinimas sutartyse nustatytais terminais nepagerins projektų valdymo kokybės projektų įgyvendinimo etape.

Dėl suplanuotų netinkamų tikslų pasiekimo rodiklių nėra galimybės įvertinti tikslų pasiekimo lygio.

Įstaigos 2023-2025 metų strateginiame veiklos plane 2023 metams suplanuoti mažesni 5 iš 10 tikslų rodikliai, negu buvo suplanuoti 2022-2024 metų strateginiame veiklos plane:

- Tikslui „Didinti bendruomenių aktyvumą dėl sprendimo dalyvauti renovacijos programoje“ pasiekti 2022-2024 metų strateginiame veiklos plane 2023 metams planuota patvirtinti 110 vnt. investicijų planų, o 2023-2025 metų strateginiame veiklos plane 2023 metams planuota patvirtinti 100 vnt. investicinių planų;
- Tikslui „Didinti bendruomenių aktyvumą dėl sprendimo dalyvauti kaimynijų programoje“ pasiekti 2022-2024 metų strateginiame veiklos plane 2023 metams planuota pateikta 15 vnt. paraiškų dalyvauti kaimynijų programoje, o 2023-2025 metų strateginiame veiklos plane 2023 metams planuota pateikti 10 vnt. paraiškų dalyvauti kaimynijų programoje;
- Tikslui „Didinti įstaigos pačios uždirbamų pajamų sumą bendroje pajamų struktūroje iki 38 proc.“ pasiekti 2022-2024 metų strateginiame veiklos plane 2023 metams planuota 34 proc. Įstaigos uždirbamų pajamų bendroje pajamų struktūroje, o 2023-2025 metų strateginiame veiklos plane 2023 metams planuota 30 proc.;
- Tikslui „Pagerinti projektų valdymo kokybę projektų įgyvendinimo etape“ pasiekti 2022-2024 metų strateginiame veiklos plane 2023 metams planuota 90 proc. projektų įgyvendinti valstybės paramos sutartyse numatytais terminais, o 2023-2025 metų strateginiame veiklos plane 2023 metams planuota 80 proc.;
- Tikslui „Pagerinti teikiamų kredito administravimo paslaugų kokybę“ pasiekti 2022-2024 metų strateginiame veiklos plane 2023 metams planuota 75 proc. pagerinti kreditų administravimo sistemos skaitmeninimą, o 2023-2025 metų strateginiame veiklos plane 2023 metams planuota 25 proc.

Planuojant mažiau ambicingus tikslų rodiklius Įstaiga gali nepasiekti pažangos įgyvendinant jai keliamus tikslus.

1.2 Veiklos ataskaitų duomenys nėra pakankami

Įstaiga, pasibaigus finansiniams metams, turi parengti ir eiliniam visuotiniam dalininkų susirinkimui pateikti veiklos ataskaitą, kurioje turi būti nurodyta viešosios įstaigos veiklos tikslai,

uždaviniai ir atlikti darbai, siekiant veiklos tikslų, taip pat nurodomi ateinančių finansinių metų veiklos tikslai, uždaviniai ir planuojami atlikti darbai³³.

Laikėmės nuostatos, kad veiklos ataskaitoje pateiktas tikslų rodiklių pasiekimo lygis, kai nurodyti pasiekti kiekybiniai ir kokybiniai rezultatai.

Įstaiga 2023 metų veiklos ataskaitoje pateikė informaciją apie 2023 metų Biudžeto lėšų naudojimo sutartyje nurodytų kriterijų įvykdymą, bet ne apie 2023-2025 metų strateginiame veiklos plane suplanuotų tikslų rodiklių pasiekimą. Pažymėtina, kad Įstaigos strateginiuose veiklos planuose 2023 metams nurodyti tikslų pasiekimo kriterijai ir Biudžeto lėšų naudojimo sutartyje nurodyti veiklos kriterijai nesutampa.

Įstaiga 2023 metų veiklos ataskaitos duomenys nėra pakankami, nes ataskaitoje pateikti ne visų 2023-2025 metų strateginiame veiklos plane 2023 metams suplanuotų rodiklių įgyvendinimo rezultatai. Neaišku, ar pasiekti Įstaigos tikslai: pagerinti projektų valdymo kokybę iki paraiškų valstybės paramai gauti pateikimo etapo, pagerinti projektų valdymo kokybę projektų įgyvendinimo etape, pagerinti teikiamų kredito administravimo paslaugų kokybę, didinti įstaigos pačios uždirbamų pajamų sumą bendroje pajamų struktūroje iki 38 proc., stiprinti vadybines ir profesines darbuotojų kompetencijas, didinti darbuotojų įsitraukimą siekiant Įstaigos tikslų, stiprinti kompetencijas pažangių technologijų diegime įgyvendinant kvartalų atnaujinimą.

Nesant duomenų apie visų 2023-2025 metų strateginiame veiklos plane 2023 metams suplanuotų rodiklių įgyvendinimą, dalininkas (Vilniaus miesto savivaldybė) negauna išsamios informacijos apie pasiektus užsibrėžtus tikslus, todėl gali būti nepriimti reikalingi sprendimai dėl veiklos procesų tobulinimo.

2. Ne visais atvejais užtikrinamas efektyvus energinio efektyvumo didinimo programų administravimas

2.1 Naudojamos komunikavimo priemonės nepadidina butų ir kitų patalpų savininkų įsitraukimo siekiant modernizuoti daugiabučius gyvenamuosius namus

Siekiant modernizuoti daugiabučius namus, reikalingas butų ir kitų patalpų savininkų įsitraukimas. Sprendimą dėl atnaujinimo projekto įgyvendinimo butų ir kitų patalpų savininkai priima balsų dauguma Civilinio kodekso 4.85 straipsnyje nustatyta sprendimų priėmimo tvarka³⁴.

³³ Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas, 1996-07-03 Nr. I-1428 (su vėlesniais pakeitimais) 11 str. 1 d. 2 p. ir 4 d. 1, 2 p.

³⁴ Lietuvos Respublikos valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymas, 2017-11-01 Nr. XIII-498 (su vėlesniais pakeitimais), 5 str. 1 d.

Viena priemonių, skatinančių daugiabučių namų butų ir kitų patalpų savininkus dalyvauti modernizavime – aktyvus bendrojo naudojimo objektų valdytojų (namo administratorių) ir Vilniaus miesto savivaldybės energinio efektyvumo didinimo daugiabučiuose namuose programos³⁵, Vilniaus miesto atrinktų kvartalų energinio efektyvumo didinimo iki 2023 metų programos³⁶ administratoriaus dalyvavimas procese, supažindinant gyventojus su modernizavimo eiga ir nauda.

Laikėmės nuostatos, kad Įstaigos darbuotojų dalyvavimas daugiabučių namų butų ir kitų patalpų savininkų susirinkimuose dėl daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) skatina butų ir kitų patalpų savininkus pritarti daugiabučių namų modernizavimui.

Įstaigos darbuotojai 2023 metais dalyvavo 122 daugiabučių gyvenamųjų namų butų ir kitų patalpų savininkų pirminiuose susirinkimuose. Apie daugiabučių gyvenamųjų namų renovacijos naudą Įstaiga informuoja gyventojus žiniasklaidoje, reklaminiuose skyduose, tentuose, socialiniuose tinkluose. Pagrindinės komunikacijos temos 2023 metais: komunikacija apie skydinę renovaciją, komunikacija apie renovacijos procesus ir galimybes Vilniaus mieste, komunikacija apie kompensacijas už šildymą, komunikacija apie edukacinius renginius³⁷. Įstaiga 2023 metais įsigijo reklamos paslaugų už 37 026,64 Eur.

Nors įstaiga supažindina daugiabučių namų gyventojus su modernizavimo nauda, tam naudodama įvairias komunikavimo priemones, tačiau 2023 metais tik 29 daugiabučių gyvenamųjų namų (24 proc.), kurių pirminiuose susirinkimuose dalyvavo Įstaigos darbuotojai, butų ir kitų patalpų savininkai pritarė daugiabučių namų modernizavimui. Butų ir kitų patalpų savininkams nepritarus renovuoti daugiabučius gyvenamuosius namus, renovacijos procesai Vilniaus mieste vyksta lėtai – iki 2024 m. rugsėjo 1 d. renovuoti 305 daugiabučiai gyvenamieji namai arba 5,9 proc. renovotinų daugiabučių gyvenamųjų namų (5199 vnt.).

Įgyvendinant Vilniaus miesto atrinktų kvartalų energinio efektyvumo didinimo iki 2025 metų programą, Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje atrinkti 29 kvartalai su 755 daugiabučiais gyvenamaisiais namais, kuriuos būtina atnaujinti, tačiau nebaigtas renovuoti nei vienas iš 29 atrinktų kvartalų.

³⁵ Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2013-05-15 sprendimas Nr. 1-1242 (2015-03-04 sprendimo Nr. 1-2243 redakcija).

³⁶ Vilniaus miesto atrinktų kvartalų energetinio efektyvumo didinimo iki 2025 metų programa, patvirtinta Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2019-02-06 sprendimu Nr. 1-1949 (su vėlesniais pakeitimais).

³⁷ VšĮ „Atnaujinkime miestą“ 2023 metų veiklos ataskaita, patvirtinta Vilniaus miesto savivaldybės mero 2024-04-04 potvarkiu Nr. 955-497/24.

2.2 Ne visi daugiabučių gyvenamųjų namų modernizavimo investicijų planai parengti kokybiškai

Siekiant sklandus tolimesnių modernizavimo etapų įgyvendinimo, turi būti kokybiškai parengti investicijų planai.

Laikėmės nuostatos, kad daugiabučių gyvenamųjų namų modernizavimo investicijų planai parengti kokybiškai, jei Aplinkos projektų valdymo agentūra vertindama paraiškas nenustatė trūkumų pateiktuose investicijų planuose ir negrąžino jų tikslinti.

Investicijų plano rengimą butų ir kitų patalpų savininkų sprendimu organizuoja namo bendrojo naudojimo objektų valdytojai ar pagal pavedimo sutartį veikiantis asmuo, teikiantis atnaujinimo projekto įgyvendinimo administravimo paslaugas³⁸. Kai butų ir kitų patalpų savininkų sprendimu statytojo (užsakovo) ir kitos su projekto įgyvendinimu susijusios pareigos pavedamos asmeniui, teikiančiam projekto įgyvendinimo administravimo paslaugas, arba savivaldybės programos įgyvendinimo administratoriui, sudaroma pavedimo sutartis³⁹. Įstaiga butų ir kitų patalpų savininkų sprendimu vykdo su modernizavimo projektais susijusias pareigas – Aplinkos projektų valdymo agentūrai kartu su paraiška dėl projektų įgyvendinimo teikia ir investicijų planą⁴⁰. Jeigu vertindama paraišką Agentūra nustato, kad paraiška ir su ja pateikti dokumentai užpildyti neišsamiai ar su trūkumais, paraiškos teikėjas per nustatytą terminą turi trūkumus pašalinti⁴¹.

Įstaiga paslaugų teikėjus investicijų planui parengti pasirenka viešojo konkurso būdu. Paslaugų teikėjai 2023 metais parengė 43 investicijų planus, 2024 m. sausio-liepos mėn. – 61 investicijų planą. Parengtų investicijų planų skaičius 2024 metais lyginant su 2023 metais padidėjo 41,9 proc.

Agentūra iš 2023 metais parengtų investicijų planų grąžino tikslinti 21 investicijų planą arba 48,8 proc. parengtų investicijų planų. Pagal Įstaigos pateiktą informaciją, 2023 metais paraiškos ir investicijų planai buvo pradėti teikti per Agentūros APVIS sistemą, kuri turėjo programinių klaidų, todėl dalis investicijų planų buvo grąžinti tikslinti.

³⁸ Daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) investicijų plano rengimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022-11-30 įsakymu Nr. D21-372, 6 p.

³⁹ Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymas, 5 str. 2 d.

⁴⁰ Paraiškų atnaujinti (modernizuoti daugiabutį namą teikimo, vertinimo ir atrankos tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos aplinkos ministro 2022-11-29 įsakymu Nr. D1-367, 13 p.

⁴¹ Ten pat, 15 p.

Gražintų tikslinti investicijų planų skaičius nemažėja ir 2024 metais. Agentūra iš 2024 m. sausio-liepos mėn. parengtų investicijų planų gražino tikslinti 24 investicijų planus arba 39 proc. parengtų investicijų planų.

Paslaugų sutartyse dėl investicijų planų parengimo nurodyta, kad Įstaiga (užsakovas) turi teisę nepriimti pirkimo sutarties reikalavimų neatitinkančių paslaugų (sutarčių 12.3. p.) bei prižiūrėti ir kontroliuoti teikiamų paslaugų vykdymą, paskiriant atsakingą asmenį šiems veiksams atlikti sutarties vykdymo metu (sutarčių 12.4. p.). Įstaiga (užsakovas) įsipareigojo priimdama paslaugas įsitikinti, kad jos atitinka visus pirkimo sutarties reikalavimus (sutarčių 11.3. p.).

Įstaiga nurodė, kad rangovams teikiama būtina informaciją kokybiškam darbų atlikimui, teikiamos pastabos jų rengimo bei priėmimo-perdavimo akto pasirašymo metu. Negalėjome įsitikinti, ar Įstaiga atliko kontrolės procedūras, nes jos nedokumentuotos.

Nuo investicijų plano parengimo kokybės priklauso tolimesni daugiabučio namo modernizavimo etapai: techninio projekto rengimas ir statybos rangos darbų rezultatai. Įstaigai priimant parengtą investicijų planą, neįvertinus jo kokybės, didėja klaidų rizika, todėl gali būti neužtikrintas sklandus tolimesnių modernizavimo etapų įgyvendinimas.

Pažymėtina, kad gyvenamųjų namų butų ir kitų patalpų savininkai dėl planuojamos didelės rangos darbų vertės susirinkimuose nepatvirtino 9 investicijų planų arba 21 proc. 2023 metais parengtų investicijų planų, o 2024 m. – 21 investicijų plano arba 34 proc. 2024 m. sausio- liepos mėn. parengtų investicijų planų.

3. Priimant sprendimus ne visada siekiama ekonomiškai naudoti lėšas

3.1 Ne visais atvejais transporto priemonės galėjo būti naudojamos Įstaigos reikmėms

Siekiant ekonomiškai naudoti Įstaigos lėšas transporto išlaidoms, Įstaigoje turi būti nustatytos tvarkos ir procedūros užtikrinančios, kad transporto priemonės būtų naudojamos tik Įstaigai priskirtoms funkcijoms atlikti.

Laikėmės nuostatos, kad Automobiliai naudojami Įstaigos reikmėms, kai nustatyta transporto priemonių naudojimo tvarka, atsiskaitymo už sunaudotą kurą tvarka, kontroliuojamas transporto priemonių naudojimas.

Įstaiga savo veikloje 2023 metais naudojo iš juridinio asmens išsinuomotą automobilį Toyota C-HR⁴², o 2024 metais iš juridinių asmenų išnuomotus 4 automobilius (Toyota Corola Cross, Toyota C-HR ir du Škoda Octavia)⁴³.

Įstaigos išsinuomotą automobilį Toyota C-HR asmeniniams tikslams⁴⁴ naudoja direktorius, o automobilį Toyota Corola Cross⁴⁵ – Plėtros skyriaus projektų vadovo asistentas. Tarnybinių transporto priemonių naudojimo, netarnybinių transporto priemonių naudojimo įstaigos reikmėms ir naudojimosi taksi/pavėžėjimo paslaugomis apraše⁴⁶ bei Susitarimuose dėl tarnybinių transporto priemonių naudojimo asmeniniais tikslais nurodyta, kad transporto naudojimas asmeniniais tikslais pripažįstamas gyventojų pajamomis, gautomis natūra ir apmokestinamos. Įstaiga apskaičiavo darbuotojų gautas pajamas natūra: direktoriaus 2023 metais jos sudarė 2 790 Eur, o 2024 metų sausio-birželio mėn. – 1 125 Eur, Plėtros skyriaus projektų vadovo asistento 2024 m. kovo-birželio mėn. – 936,77 Eur. Pajamos natūra apmokestintos gyventojų pajamų mokesčiu (2023 metais apskaičiuota ir sumokėta 558 Eur, 2024 m. sausio-birželio mėn. – 412,35 Eur. gyventojų pajamų mokesčio), apskaičiuotos ir sumokėtos socialinio draudimo įmokos (2023 metais – 543,96 Eur, 2024 m. sausio-birželio mėn. – 430,13 Eur).

Įstaigos 2024 metais balandžio 30 d. išsinuomotais⁴⁷ automobiliais Škoda Octavia (2 vnt.) darbuotojai gali naudotis atlikdami jiems pavestas funkcijas, užsakydami automobilį per transporto priemonių rezervavimo sistemą. Pažymėtina, kad transporto priemonių rezervavimo sistema Įstaigoje pradėjo veikti nuo 2024 m. birželio mėn.

Įstaigoje pagal patvirtintą Tarnybinių transporto priemonių naudojimo, netarnybinių transporto priemonių naudojimo įstaigos reikmėms ir naudojimosi taksi/pavėžėjimo paslaugomis aprašą⁴⁸ Įstaigos vyriausiajam finansininkui ar jį pavaduojančiam asmeniui iki 2024 metų

⁴² UAB „Tokvila“, 2022-10-12 automobilio nuomos sutartis Nr. 05-22-63 (sutarties vertė 5 953,20 Eur, galiojimo laikotarpis 12 mėn.) ir UAB „Tokvila“ 2023-10-02 automobilio nuomos sutartis Nr. 05-23-110 (sutarties vertė 6 655,00 Eur, galiojimo laikotarpis 12 mėn.).

⁴³ UAB „Tokvila“ 2023-10-02 automobilio nuomos sutartis Nr. 05-23-110 (sutarties vertė 6 655,00 Eur, galiojimo laikotarpis 12 mėn.), UAB „Tokvila“ 2024-02-15 automobilio nuomos sutartis Nr. 05-24-14 (sutarties vertė 3 270,00 Eur, galiojimo laikotarpis 6 mėn.), UAB „Tokvila“ 2024-08-19 automobilio nuomos sutartis Nr. 05-24-49 (sutarties vertė 3 270,00 Eur, galiojimo laikotarpis 6 mėn.) ir UAB „BMS Technologija“ 2024-04-30 nuomos sutartis Nr. CPO298568 (sutarties vertė 12 099,81 Eur, galiojimo laikotarpis 12 mėn.).

⁴⁴ 2022-03-07 Susitarimas dėl tarnybinės transporto priemonės naudojimo asmeniniais tikslais ir pajamų, gautų natūra, apmokestinimo ir apmokėjimo.

⁴⁵ 2024-03-04 Susitarimas dėl tarnybinės transporto priemonės naudojimo asmeniniais tikslais ir pajamų, gautų natūra, apmokestinimo ir apmokėjimo.

⁴⁶ VŠĮ „Atnaujinkime miestą“ 2021-11-26 direktoriaus įsakymas Nr. 03-21-30.

⁴⁷ UAB „BMS Technologija“ 2024-04-30 nuomos sutartis Nr. CPO298568 (sutarties vertė 12 099,81 Eur, galiojimo laikotarpis 12 mėn.).

⁴⁸ VŠĮ „Atnaujinkime miestą“ 2021-11-26 direktoriaus įsakymas Nr. 03-21-30.

balandžio mėn. buvo pateikiami tik kuro nurašymo aktai, nenurodant nuvažiuotų maršrutų. Dėl šios priežasties negalėjome įsitikinti, ar išsinuomoti automobiliai 2023 metais buvo naudojami Įstaigai priskirtoms funkcijoms atlikti.

Įstaigos Tarnybinių transporto priemonių naudojimo, netarnybinių transporto priemonių naudojimo įstaigos reikmėms ir naudojimosi taksi/pavėžėjimo paslaugomis aprašas buvo pakeistas⁴⁹. Nuo 2024 m. balandžio mėnesio naudojant tarnybines transporto priemones Įstaigos reikmėms kiekvieną mėnesį turi būti pildomas Automobilio kelionės lapas, kuriame nurodomas piltas ir sunaudotas kuro kiekis, nuvažiuotas atstumas ir maršrutas darbo tikslais bei kita informacija. Pakeitus Aprašą⁵⁰, nuo 2024 m. liepos 1 d. Automobilių kelionės lapai pildomi ir naudojant netarnybines transporto priemones Įstaigos reikmėms. Patikrinus 9 kelionės lapus nustatėme 8 atvejus, kad 2024 metais balandžio-birželio mėn. kelionės lapuose Įstaigos darbuotojai nurodo nekonkretų važiavimo tikslą (pvz. darbiniais tikslais), todėl negalėjome įsitikinti, kad transportas buvo naudojamas Įstaigai priskirtoms funkcijoms atlikti.

Pagal Tarnybinių transporto priemonių naudojimo, netarnybinių transporto priemonių naudojimo įstaigos reikmėms ir naudojimosi taksi/pavėžėjimo paslaugomis aprašą⁵¹ darbuotojas, norintis naudoti netarnybinę transporto priemonę Įstaigos reikmėms, su Įstaiga sudaro transporto priemonės panaudos sutartį. Įstaigos reikmėms 2023 metais pagal panaudos sutartis buvo naudojama 11-os darbuotojų asmeninės transporto priemonės. Direktoriaus įsakymais buvo nustatytos netarnybinių transporto priemonių degalų sunaudojimo normos, maksimalus degalų sunaudojimo limitas per mėnesį žiemos ir vasaros metu, tačiau nenustatyta šio transporto naudojimo tvarka. Nenustačius netarnybinių transporto priemonių naudojimo tvarkos, negalėjome įvertinti, kokių intensyvumu 2023 metais buvo naudojamas darbuotojų asmeninės transporto priemonės Įstaigai priskirtoms funkcijoms atlikti.

Pakeitus Įstaigos Tarnybinių transporto priemonių naudojimo, netarnybinių transporto priemonių naudojimo įstaigos reikmėms ir naudojimosi taksi/pavėžėjimo paslaugomis aprašą⁵² nuo 2024 m. liepos 1 d. darbuotojas, norintis naudoti netarnybinę transporto priemonę Įstaigos reikmėms, su Įstaiga sudaro transporto priemonės nuomos arba panaudos sutartį. Apraše nustatytas transporto priemonės nuomos dydis (1 kilometro kaina 0,19 Eur) ir nuomos mokesčio apskaičiavimo tvarka. Darbuotojai naudoti netarnybinę transporto priemonę Įstaigos reikmėms gali

⁴⁹ VŠĮ „Atnaujinkime miestą“ 2024-04-08 direktoriaus įsakymas Nr. 30-24-72.

⁵⁰ VŠĮ „Atnaujinkime miestą“ 2024-06-19 direktoriaus įsakymas Nr. 03-24-101, 30 p.

⁵¹ VŠĮ „Atnaujinkime miestą“ 2021-11-26 direktoriaus įsakymas Nr. 03-21-30, 53 p.

⁵² VŠĮ „Atnaujinkime miestą“ 2024-07-01 direktoriaus įsakymas Nr. 03-24-109, 54 p.

tik esant tarnybiniam būtinumui darbinėms funkcijoms vykdyti ir nesant galimybei pasinaudoti tarnybine transporto priemone.

Be tarnybinių ir netarnybinių automobilių naudojimo, darbuotojai taip pat galėjo naudotis Bolt Operations OÜ (toliau – BOLT), teikiamomis taksi/pavėžėjimo ar automobilių dalijimosi paslaugomis⁵³. Nustatėme atvejus, kai darbuotojai, sudarę su Įstaiga panaudos sutartis dėl asmeninio transporto naudojimo darbo funkcijoms atlikti, 2023 metais naudojosi ir BOLT pavėžėjimo paslaugomis (vienas Projektų įgyvendinimo skyriaus projektų vadovas 22 kartus, antras – 13 kartų, trečias 8 kartus ir ketvirtas 3 kartus). Įstaigos vadovas su Įstaiga buvo sudaręs susitarimą dėl tarnybinės transporto priemonės naudojimo asmeniniais tikslais, tačiau 2023 metais Vilniaus mieste 18 kartų naudojosi ir BOLT pavėžėjimo paslaugomis. Darbuotojai naudojantys tarnybines ar netarnybines transporto priemones darbo reikalams, įsigijo BOLT paslaugų už 646,49 Eur. Be to, nustatėme atvejų, kai BOLT paslaugomis buvo naudojamosi Įstaigos nedarbo metu⁵⁴. Įstaiga 2023 metais panaudojo 118,59 Eur BOLT paslaugoms apmokėti už nedarbo metu suteiktas pavėžėjimo paslaugas. Įstaiga neužtikrino, kad pavėžėjimo paslaugomis būtų naudojamas tik tarnybinėms funkcijoms atlikti.

3.2 Abejotinas įsigytų paslaugų poreikis vykdant darbuotojams priskirtas funkcijas

Siekiant ekonomiškai naudoti lėšas turi būti įvertintas papildomų paslaugų poreikis atliekant Įstaigai priskirtas funkcijas.

Laikėmės nuostatos, kad įsigyjamos tik tos paslaugos, kurios būtinos veiklos procesams užtikrinti.

Įstaiga 2023 metais įsigijo mokymo paslaugų už 24 640,26 Eur, tačiau ne visos įsigytos paslaugos buvo tiesiogiai susiję su darbuotojų pareigybių aprašymuose nustatytų funkcijų atlikimu. Įstaigos darbuotojai dalyvavo šiuose mokymuose: „Konferencija pardavimų formulė“ (8 darbuotojai), „Didžiausia konferencija tvarumo lyderiams MOMENTUM“ (1 darbuotojas), „Komandų lyderiai. Kuriame vertę kartu“ (1 darbuotojas), „Derybų mokymai“ (35 darbuotojai). Įstaigos trims darbuotojams (Technologijų ir strateginio planavimo skyriaus vadovui, tarptautinio

⁵³ 2023-12-12 pavėžėjimo bei verslo kelionėms automobilių dalijimosi paslaugų viešojo pirkimo sutartis Nr. 01-23-3242.

⁵⁴ 2023-02-15 22:47:21 važiuota iš Budiniškių g 8, Vilnius į Šeškinės g. 51, 2023-12-08 03:25:16 važiuota iš Rinktinės g 3, Vilnius į Giesmių g. 17, Vilnius, 2023-12-08 00:31:34 važiuota iš Malūnų g. 4, Vilnius į Mildos g. 17, 2023-12-07 22:32:30 važiuota iš Malūnų g 4, Vilnius į V. Druskio g. 11, Vilnius, 2023-12-08 00:57:21 važiuota iš Malūnų g. 4, Vilnius į Laisvės pr. 53, Vilnius, 2023-12-08 01:21:17 važiuota iš Malūnų 4, Vilnius į Trakų g. 1, Vilnius, 2023-12-08 04:52:57 važiuota iš Gedimino pr. 18, Vilnius į Tarandės g. 24, Vilnius, 2023-12-08 04:54:03 važiuota iš Gedimino per. 18, Vilnius į Jonažolių g. 3, Vilnius, 2023-12-08 05:11:28 iš Gedimino Pr. 42, Vilnius į Lentvario g 2D, 2023-12-07 23:29:35 iš Malūnų 4, Vilnius į Estų 2.

bendradarbiavimo vadovui, naujų technologijų plėtros vadovui) pareigybių aprašymuose nurodytas reikalavimas mokėti anglų kalbą, tačiau Įstaiga į specializuotus anglų kalbos kursus siuntė 19 darbuotojų, kuriems nenustatyti reikalavimai dėl anglų kalbos žinių.

Įstaiga 2023 metais įsigijo mokymų paslaugų, tiesiogiai nesusijusių su nustatytų funkcijų atlikimu už 14 264,26 Eur. Tokie mokymai gali būti priskirti prie papildomų naudų, kaip skatinimo priemonė darbuotojams, tačiau Įstaigoje neparengta ir nepatvirtinta motyvacinė veiklos vertinimo sistema, darbuotojų skatinimo tvarka.

Įsigijus paslaugas, kurios nėra būtinos veiklos procesams užtikrinti, nesiekama ekonomiškiau naudoti finansinius išteklius.

4. Trūksta pagrindimo papildomam pareigybių skaičiui nustatyti

Siekiant kuo optimaliau naudoti žmogiškuosius ir finansinius išteklius, didesnis pareigybių skaičiaus turi būti pagrįstas vykdomų funkcijų analizės duomenimis, įvertinus darbuotojų poreikį konkrečiai funkcijai atlikti.

Laikėmės nuostatos, kad įstaigos pareigybių skaičiaus didinimas pagrįstas darbo krūvių didėjimu, faktinio poreikio skaičiavimais.

Viešojo administravimo subjekto struktūrą nustato viešojo administravimo subjekto valdymo organai pagal jiems nustatytą kompetenciją, vadovaudamiesi įstatymais ar jų pagrindu priimtais teisės aktais ir atsižvelgdami į nustatytus viešojo administravimo subjekto tikslus ir uždavinius, strateginius ar metinius veiklos planus⁵⁵.

VšĮ „Atnaujinkime miestą“ 2023 metais buvo pakeista Įstaigos struktūrą, 54 proc. padidintas pareigybių skaičius nuo 33 pareigybių⁵⁶ iki 51 pareigybės⁵⁷. VšĮ „Atnaujinkime miestą“ neatliekami skaičiavimai, kiek konkrečiai funkcijai atlikti reikia žmogiškųjų išteklių, nėra nustatytų vertinimo kriterijų, pareigybių reikalingumui pagrįsti.

Įstaiga turi laisvų, neužimtų pareigybių. Įstaigoje 2023 metais buvo neužimtos 6 pareigybės (11,8 proc. patvirtintų pareigybių): Duomenų apsaugos pareigūno, IT sistemų priežiūros specialisto, Kreditų administravimo specialisto, Technologijų ir strateginio planavimo skyriaus vadovo, Duomenų analitiko ir Urbanistikos specialisto pareigybės. Pagal Įstaigos pateiktus duomenis pareigybės nebuvo užimtos dėl šių priežasčių:

⁵⁵ Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas, 1999-06-17 Nr. VIII-1234 (su vėlesniais pakeitimais), 18 str. 2 d.

⁵⁶ Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2022-02-14 įsakymas Nr. 30-345/22 „Dėl viešosios įstaigos „Atnaujinkime miestą“ 2022-2024 m. strateginio veiklos plano, struktūros ir pareigybių sąrašo tvirtinimo“.

⁵⁷ Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2023-03-03 įsakymas Nr. 30-702/23 „Dėl viešosios įstaigos „Atnaujinkime miestą“ 2023-2025 m. strateginio veiklos plano, struktūros ir pareigybių sąrašo tvirtinimo“.

- Duomenų apsaugos pareigūno ir IT sistemų priežiūros paslaugas Įstaiga pagal poreikį įsigyja iš išorės tiekėjų;
- Technologijų ir strateginio planavimo skyriaus vadovo, Kreditų administravimo specialisto, Duomenų analitiko ir Urbanistikos specialisto pareigybėms nebuvo pilno užimtumo, todėl šioms pareigybėms priskirtas funkcijas atliko kiti Įstaigos darbuotojai.

Vilniaus miesto savivaldybės biudžeto lėšos įstaigai finansuoti kasmet didėja – 2022 metais buvo skirta 752,3 tūkst. Eur, o 2023 metais – 1 310,0 tūkst. Eur. Įstaigos finansavimas 2023 metais padidėjo 577,7 tūkst. Eur arba 74 proc. Didžiausią išlaidų dalį 2023 metais sudarė išlaidos darbo užmokesčiui 1 006,5 Eur (79 proc. visų išlaidų). Įstaiga 2023 metais darbo užmokesčiui panaudojo 1 038,6 tūkst. Eur savivaldybės biudžeto lėšų. Sudarant Biudžeto lėšų naudojimo sutartis, Įstaiga numachiusi dalį savivaldybės biudžeto lėšų naudoti darbo užmokesčiui, neteikė Savivaldybei išlaidų darbo užmokesčiui apskaičiavimo, kuris turėjo būti pridėtas prie Sutarties.

Nesant pagrįstų skaičiavimų dėl papildomų 18 pareigybių poreikio, dėl savivaldybės biudžeto lėšų poreikio darbo užmokesčio išlaidoms, nėra galimybės nustatyti, ar VŠĮ „Atnaujinkime miestą“ 2023 metais funkcijoms atlikti buvo reikalinga 54 proc. padidinti pareigybių skaičių, o darbo užmokesčio išlaidoms 2023 metams skirti 1 006,5 Eur savivaldybės biudžeto lėšų.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Rekomendacijos eilės numeris	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas/ Priemonės/ Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1.	2025-2027 metų strateginiame veiklos plane patikslinti kriterijus, susiejant juos su tikslų pasiekimu.	VŠĮ „Atnaujinkime miestą“	Atnaujintas 2025-2027 metų strateginis veiklos planas.	2025-09-30
2.	Rengiant 2024 metų veiklos ataskaitą pateikti visų 2024-2026 metų strateginiame veiklos plane 2024 metams suplanuotų rodiklių įgyvendinimo rezultatus.	VŠĮ „Atnaujinkime miestą“	2024 metų veiklos ataskaitoje pateikti visų 2024-2026 metų strateginiame veiklos plane 2024 metams suplanuotų rodiklių įgyvendinimo rezultatai.	2025-03-31

3.	Investicijų planų kokybei užtikrinti parengti ir patvirtinti kontrolės priemonės.	VšĮ „Atnaujinkime miestą“	Parengta ir patvirtinta Investicijų planų vertinimo kokybės kontrolės metodika.	2025-06-30
----	---	---------------------------	---	------------

Savivaldybės kontrolierius

Gintaras Radavičius

Vyriausioji patarėja (grupės vadovė)

Birutė Žilėnienė

PRIEDAI

Audito ataskaitos „VŠĮ „Atnaujinkime miestą“ veiklos vertinimas“
1 priedas

Santrumpos ir sąvokos

Įstaiga – VŠĮ „Atnaujinkime miestą“

Savivaldybė – Vilniaus miesto savivaldybė

Savivaldybės administracija – Vilniaus miesto savivaldybės administracija

Agentūra – Aplinkos projektų valdymo agentūra.

ES – Europos Sąjungos fondų lėšos.

APVIS – Aplinkos projektų valdymo informacinė sistema.

Daugiabučio namo atnaujinimas (modernizavimas) – statybos darbai, kuriais atkuriamos ar pagerinamos daugiabučio namo ir (ar) jo inžinerinių sistemų fizinės ir energinės savybės ir (ar) kuriais užtikrinamas iš atsinaujinančių energijos šaltinių gaunamos energijos naudojimas⁵⁸.

Daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) investicijų planas – daugiabučio namo atnaujinimo projekto dalis, kurioje pagal namo energinio naudingumo sertifikato ir namo fizinės būklės tyrimo ir vertinimo duomenis ir reikalavimus pagrindžiamos namo atnaujinimo priemonės, nustatant jų energinį ir ekonominį efektyvumą, investicijų dydį ir jų paskirstymą butų ir kitų patalpų savininkams, taip pat nustatomos pagrindinės techninės užduoties sąlygos kitoms atnaujinimo projekto dalims parengti⁵⁹.

Savivaldybės programos įgyvendinimo administratorius – savivaldybės paskirta jos įsteigta pelno nesiekianti įstaiga arba kita kontroliuojama įmonė, kuriai butų ir kitų patalpų savininkų sprendimu gali būti pavedama organizuoti atnaujinimo projekto įgyvendinimo administravimą⁶⁰.

Daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projekto administratorius – bendrojo naudojimo objektų valdytojas arba butų ir kitų patalpų savininkų sprendimu pagal

⁵⁸ Lietuvos Respublikos valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymas, 2017-06-22 Nr. XIII-498 (su vėlesniais pakeitimais), 2 str.

⁵⁹ Ten pat.

⁶⁰ Lietuvos Respublikos valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymas, 2017-06-22 Nr. XIII-498 (su vėlesniais pakeitimais), 2 str.

pavedimo sutartį veikiantis asmuo, teikiantis atnaujinimo projekto įgyvendinimo administravimo paslaugas, ar savivaldybės programos įgyvendinimo administratorius⁶¹.

Daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojas – daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų bendrija, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotas asmuo arba pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.84 straipsnį paskirtas daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų administratorius⁶².

Kaimynija – Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje esančios erdviškai susijusių daugiabučių gyvenamųjų namų grupės gyventojų bendruomenė, kurios nariai susijungė tenkinti poreikius ir interesus, susijusius su kaimynijos teritorijos atnaujinimu ir tvarkymu. Kaimynijos gyventojai savo poreikius ir interesus įgyvendina arba per jau esamus daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų valdymo (administravimo) organus, kurie privalo sudaryti jungtinės veiklos sutartį, arba per įsteigtą naują juridinį asmenį (asociaciją). Į kaimyniją gali įsijungti ir daugiabučių namų teritorijoje esančių negyvenamosios paskirties pastatų savininkai⁶³

⁶¹ Lietuvos Respublikos valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymas, 2017-06-22 Nr. XIII-498 (su vėlesniais pakeitimais), 2 str.

⁶² Ten pat.

⁶³ Vilniaus miesto kaimynijų teritorijų atnaujinimo programa, patvirtinta Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2021-03-18 sprendimu Nr. 1-893, 4.5 p.

Audito ataskaitos „VŠĮ „Atnaujinkime miestą“ veiklos vertinimas“
2 priedas

Audito apimtis ir metodai

Audito tikslas – atlikti veiklos auditą „VŠĮ „Atnaujinkime miestą“ veiklos vertinimas“.

Pagrindiniai audito klausimai:

- ar sudarytos sąlygos organizuoti į rezultatus nukreiptas veiklas;
- ar užtikrinamas efektyvus energinio efektyvumo didinimo daugiabučiuose namuose programų įgyvendinimo administravimas;
- ar veikla organizuojama ekonomiškai naudojant išteklius.

Audito subjektas – VŠĮ „Atnaujinkime miestą“.

Vertintas laikotarpis – 2023 metai. Siekiant įvertinti tendencijas, pokyčius naudojome ankstesnių metų duomenis.

Vilniaus miesto savivaldybėje patvirtintos programos: Vilniaus miesto savivaldybės energinio efektyvumo didinimo daugiabučiuose namuose programa⁶⁴, Vilniaus miesto atrinktų kvartalų energinio efektyvumo didinimo iki 2025 metų programa⁶⁵, Vilniaus miesto kaimynijų teritorijų atnaujinimo programa⁶⁶. Šių programų administratoriumi paskirta VŠĮ „Atnaujinkime miestą“.

Įgyvendinat Vilniaus miesto savivaldybės energinio efektyvumo didinimo daugiabučiuose namuose programą, Aplinkos projektų valdymo agentūros 2024 m. rugsėjo 1 d. duomenimis Vilniaus mieste renovuoti 305 daugiabučiai gyvenamieji namai arba 5,9 proc. renovuotinių daugiabučių gyvenamųjų namų (5199 vnt.).

Įgyvendinant Vilniaus miesto atrinktų kvartalų energinio efektyvumo didinimo iki 2025 metų programą, Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje atrinkti 29 kvartalai su 755 daugiabučiais gyvenamaisiais namais, kuriuos būtina atnaujinti. Programos administratoriumi paskirta VŠĮ „Atnaujinkime miestą“⁶⁷, kuri turi inicijuoti reikiamų dokumentų, susijusių su programos

⁶⁴ Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2013-05-15 sprendimas Nr. 1-1242 (2015-03-04 sprendimo Nr. 1-2243 redakcija).

⁶⁵ Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2019-02-06 sprendimas Nr. 1-1949 (2023-03-29 sprendimo Nr. 1-1835 redakcija).

⁶⁶ Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2017-07-26 sprendimas Nr.1-1058 (su vėlesniais pakeitimais).

⁶⁷ Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2019-02-11 sprendimas Nr. 1-1949 (su vėlesniais pakeitimais) „Dėl Vilniaus miesto atrinktų kvartalų energetinio efektyvumo didinimo iki 2023 metų programos patvirtinimo“, 2 p.

įgyvendinimu rengimą, užtikrinti, kad visos priemonės būtų tinkamai ir laiku įgyvendintos⁶⁸. Pažymėtina, kad Vilniaus mieste nebaigtas atnaujinti nei vienas iš 29 atrinktų kvartalų.

Igyvendinant Vilniaus miesto kaimynijų teritorijų atnaujinimo programa Vilniaus mieste 2021 m. atnaujinta 5 vnt., 2022 m. – 1 vnt. ir 2023 m. – 6 vnt. kaimynijų teritorijų. Kaimynijų teritorijų atnaujinimui 2021 metais skirta 253,3 tūkst. Eur, 2022 m. – 23,4 tūkst. Eur, 2023 m. – 165,7 tūkst. Eur savivaldybės biudžeto lėšų.

Programų administratoriumi paskirtos VŠĮ „Atnaujinkime miestą“ pagrindiniai tikslai – skatinti efektyvų energijos vartojimą daugiabučiuose namuose ir prisidėti prie aplinkos taršos mažinimo, prisidėti prie pastatų atnaujinimo (modernizavimo) rinkos plėtros, skatinti gyventojus tinkamai prižiūrėti savo būstą bei bendrąją viešąją erdvę ir ugdyti gyventojų bendruomeniškumą⁶⁹.

VŠĮ „Atnaujinkime miestą“ 2023 m. pateikė 72 paraiškas atnaujinti senos statybos daugiabučius namus Vilniaus mieste. 2023 metais pradėti vykdyti trys pilotiniai modulinės (skydinės) renovacijos projektai: Aplinkos projektų valdymo agentūra patvirtino paraiškas modernizuoti Taikos g. 99 esantį lopšelių-darželį „Justinukas“ ir du daugiabučius namus – Tuskulėnų g. 6 ir Antakalnio g. 91.

VŠĮ „Atnaujinkime miestą“ yra Vilniaus miesto savivaldybės įsteigta įstaiga⁷⁰, kurios paskirtis yra tenkinti viešuosius interesus vykdant visuomenei naudingą veiklą, susijusią su gyvenamosios aplinkos gerinimu: daugiabučių namų ir kaimynijų teritorijų atnaujinimu.

Vilniaus miesto savivaldybės lūkesčių rašte⁷¹ VŠĮ „Atnaujinkime miestą“ keliami tikslai dėl naujų nuostatų formavimo gyventojams, dėl gyventojams teikiamų paslaugų kokybės, dėl įstaigos veiklos efektyvinimo, gerinimo ir kt.

Įstaigai finansuoti Vilniaus miesto savivaldybė 2023 metais skyrė 1 310,0 tūkst. Eur, daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) investicinių planų koregavimo išlaidoms kompensuoti – 13,2 tūkst. Eur savivaldybės biudžeto lėšų⁷².

Vilniaus miesto savivaldybės biudžeto lėšos įstaigai finansuoti kasmet didėja – 2022 metais buvo skirta 752,3 tūkst. Eur, o 2023 metais – 1 310,0 tūkst. Eur. Įstaigos finansavimas 2023 metais padidėjo 577,7 tūkst. Eur arba 76,8 proc. Didžiausią išlaidų dalį 2023 metais sudarė išlaidos darbo

⁶⁸ Vilniaus miesto atrinktų kvartalų energetinio efektyvumo didinimo iki 2025 metų programa, patvirtinta Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2019-02-06 sprendimu Nr. 1-1949 (su vėlesniais pakeitimais), 17 p.

⁶⁹ VŠĮ „Atnaujinkime miestą“ įstatai, patvirtinti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2023-02-20 įsakymu Nr. 30-428/23 (su vėlesniais pakitimais).

⁷⁰ Juridinių asmenų registre įregistruota 2021-03-21.

⁷¹ Vilniaus miesto savivaldybės administracijos 2022-03-23 raštas Nr. 01-22-631.

⁷² VŠĮ „Atnaujinkime miestą“ finansinių ataskaitų pagal 2023 metų gruodžio 31 d. duomenis aiškinamasis raštas.

užmokesčiui (76,8 proc.), nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos (7 proc.), išlaidos teisinėms paslaugoms (3,8 proc.), patalpų nuomos išlaidos (2,7 proc.).

Igyvendinat daugiabučių gyvenamųjų namų atnaujinimo (renovavimo) projektus, Įstaigai administravimo išlaidoms kompensuoti 2023 metais skirta 19,8 tūkst. Eur valstybės biudžeto lėšų ir 401,0 tūkst. Eur ES lėšų⁷³.

Įstaiga, kaip vienas iš partnerių vykdo ES lėšomis finansuojamus projektus: INTEREG RenoWave projektą ir SHARED GREEN DEAL projektą. Projektui INTEREG RenoWave įgyvendinti 2023 metais skirta 20,5 tūkst. Eur ES lėšų⁷⁴. Projektui SHARED GREEN DEAL įgyvendinti 2023 metais skirta 13,2 tūkst. Eur ES lėšų⁷⁵.

Įstaigos 2023 metų pagrindinės veiklos sąnaudos – 1 839,1 tūkst. Eur. Įstaigos veiklos sąnaudos kasmet didėja: 2021 metais veiklos sąnaudos buvo 660,1 tūkst. Eur, 2022 metais – 1 013,6 tūkst. Eur, o 2023 metais – 1 839,1 tūkst. Eur. Įstaigos veiklos sąnaudos 2022 metais padidėjo 353,5 tūkst. Eur, o 2023 metais – 825,6 tūkst. Eur. Didžiausia dalimi 2023 metais padidėjo komandiruočių sąnaudos – 87,7 proc., kitų paslaugų sąnaudos – 85,1 proc., darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos – 82,2 proc.

Auditas atliktas pagal Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus⁷⁶.

Audito duomenų rinkimo ir vertinimo metodai

Audito ataskaitos skyrius/poskyris	Taikyti duomenų rinkimo ir vertinimo metodai	Tikslas
1.1 Ne visi suplanuoti rodikliai tinkami tikslų pasiekimui vertinti.	<u>Dokumentų peržiūra</u> Nagrinėjome: <ul style="list-style-type: none"> • 2022-2024 metų strateginį veiklos planą; • 2023-2025 metų strateginį veiklos planą; • 2023 metų Biudžeto lėšų naudojimo sutartis. <u>Duomenų analizė</u> Analizavome 2023 metams suplanuotus veiklos tikslų vertinimo rodiklius, jų reikšmes, palyginome 2023 metams suplanuotus rodiklius 2022-2024 metų strateginiame veiklos plane, 2023-2025 metų strateginiame veiklos plane ir Biudžeto lėšų naudojimo sutartyse.	Įvertinti, ar nustatyti pamatuojami tikslų vertinimo rodikliai.

⁷³ VšĮ „Atnaujinkime miestą“ finansinių ataskaitų pagal 2023 metų gruodžio 31 d. duomenis aiškinamasis raštas.

⁷⁴ Ten pat.

⁷⁵ Ten pat.

⁷⁶ 3000-asis TAAIS „Veiklos audito standartas“ (<https://www.valstybeskontrolė.lt/LT/post/15649/>).

<p>1.2 Veiklos rezultatų duomenys nėra pakankami.</p>	<p><u>Dokumentų peržiūra</u> Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2023 metų veiklos ataskaitą; • 2022-2024 metų strateginį veiklos planą; • 2023-2025 metų strateginį veiklos planą; • 2023 metų Biudžeto lėšų naudojimo sutartis. <p><u>Duomenų analizė</u> Analizavome 2023 metų veiklos ataskaitoje pateiktus duomenis apie pasiektus tikslus. Pasiektų rodiklių reikšmes palyginome su 2023 metams planuotais tikslų įgyvendinimo rodikliais.</p>	<p>Įvertinti, ar 2023 metų veiklos ataskaitoje vertinamas suplanuotų rodiklių pasiekimo lygis.</p>
<p>2.1 Naudojamos komunikavimo priemonės nepadidina butų ir kitų patalpų savininkų įsitraukimo siekiant modernizuoti daugiabučius gyvenamuosius namus.</p>	<p><u>Dokumentų peržiūra</u> Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Įstaigos pateiktus duomenis apie darbuotojų dalyvavimą daugiabučių gyvenamųjų namų butų ir kitų patalpų savininkų susirinkimuose • Įstaigos pateiktus duomenis apie butų ir kitų patalpų savininkų priimtus sprendimus atnaujinti (modernizuoti) gyvenamuosius namus. <p><u>Duomenų analizė</u> Analizavome APVA renovacijos žemėlapyje pateiktus duomenis apie Vilniaus mieste renovuotų daugiabučių gyvenamųjų namų skaičių, vykdomus projektus.</p>	<p>Įvertinti, ar vykdomos informavimo priemonės skatina butų ir kitų patalpų savininkus pritarti daugiabučio namo modernizavimui.</p>
<p>2.2 Ne visi daugiabučių namų modernizavimo investicijų planai parengti kokybiškai.</p>	<p><u>Dokumentų peržiūra</u> Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • investicinių projektų parengimo sutartis. <p><u>Duomenų analizė</u> Analizavome Įstaigos pateiktus duomenis, apie 2023 m. ir 2024 m. parengtus investicijų planus, jų pateikimą Agentūrai vertinti, IP patikslinimą po Agentūros vertinimo.</p>	<p>Įvertinti, ar daugiabučių namų modernizavimo investicijų planai parengti kokybiškai.</p>
<p>3.1 Ne visais atvejais transporto priemonės galėjo būti naudojamos Įstaigos reikmėms.</p>	<p><u>Dokumentų peržiūra</u> Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pavėžėjimo ir automobilių dalinimosi sutartis; • kuro įsigijimo sutartis; • VŠĮ „Atnaujinkime miestą“ tarnybinių transporto priemonių naudojimo, netarnybinių transporto priemonių naudojimo įstaigos reikmėms ir naudojimosi taksi/pavėžėjimo paslaugomis aprašą; • kuro nurašymo aktus; • kelionės lapus; • sąskaitas išrašytas už pavėžėjimo paslaugas. <p><u>Duomenų analizė</u> Analizavome Įstaigos pateiktus duomenis apie naudojamą taksi/pavėžėjimo paslaugomis, kuro naudojimą, Įstaigoje naudojamas transporto priemones.</p>	<p>Įvertinti, ar transportas naudojamas Įstaigai priskirtoms funkcijoms atlikti.</p>

<p>3.2 Abejotinas įsigytų paslaugų poreikis vykdant darbuotojams priskirtas funkcijas.</p>	<p><u>Dokumentų peržiūra</u> Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sutartis sudarytas su paslaugų teikėjais dėl reklamos, teisinių, konsultavimo, IT, darbuotojų mokymo paslaugų įsigijimo; • viešųjų pirkimų pažymas; • paslaugų teikėjų sąskaitas faktūras. <p><u>Duomenų analizė</u> Analizavome Įstaigos pateiktą informaciją apie įsigytų paslaugų poreikį, darbuotojų dalyvavimą mokymuose.</p>	<p>Įvertinti, ar įsigyjamos tik tos paslaugos, kurios būtinos veiklos procesams užtikrinti.</p>
<p>4. Trūksta pagrindimo papildomam pareigybių skaičiui nustatyti.</p>	<p><u>Dokumentų peržiūra</u> Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymus, Mero potvarkius dėl struktūros ir pareigybių sąrašo tvirtinimo; • 2023 metų veiklos ataskaitą. <p><u>Duomenų analizė</u> Analizavome Įstaigos pateiktus duomenis dėl papildomų pareigybių poreikio, neužimtų pareigybių, palyginome 2022 metų ir 2023 metų veiklos rezultatus.</p>	<p>Įvertinti, ar pagrįstas pareigybių skaičiaus didinimas.</p>